

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

Aan de fractie van SP
mevrouw Stephanie Blom
de heer S. Bonte

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Schriftelijke vragen inzake Damoclesbeleid

DATUM
8 september 2026
Verzonden: 11-09-2026

BIJLAGEN
--

PORTEFEUILLEHOUDER
Burgemeester Hillenaar

ONZE REFERENTIE
2026.02199

Geachte mevrouw Blom en de heer Bonte,

Onderstaand treft u de beantwoording aan van de schriftelijke vragen die uw fractie gesteld heeft.

Vraag 1:

Welke doelen stelt de gemeente Maastricht voor haar Damoclesbeleid? Kan het college daarbij onderscheid maken tussen de twee wettelijke doelen van artikel 13b Opiumwet – beëindiging van de overtreding en voorkoming van herhaling – en eventuele aanvullende beleidsdoelen zoals herstel van het woon- en leefklimaat, signaalwerking of preventie?

Antwoord 1:

De gemeente Maastricht stelt in haar Damoclesbeleid een aantal doelen. Het algemene doel is het voorkomen en beheersen van de uit het drugsgebruik voortvloeiende risico's voor de volksgezondheid en het voorkomen van nadelige effecten van de handel in en het gebruik van drugs op het openbare leven en andere lokale omstandigheden.

Om dit algemene doel te bereiken is het noodzakelijk om woningen, welke in verband zijn gebracht met de handel en productie van verdovende middelen, uit het drugscircuit te onttrekken. Dit zorgt voor het herstel van woon- en leefklimaat. Daarnaast is er sprake van signaalwerking. Dit om te voorkomen dat anderen (in de omgeving) zich gaan bezighouden met dergelijke praktijken. Om de bekendheid te vergroten wordt er zichtbaar een poster op het raam van de woning geplakt. Tot slot wordt er een buurtbrief (buurt informeren dat een woning in de buurt gesloten is o.g.v. art. 13b Opiumwet) gestuurd aan aangrenzende woningen / straten. Tevens informeert deze brief de buurtbewoners waar en hoe zij melding kunnen doen van drugsoverlast. Hiermee beogen wij ook dat de bewoner alert wordt gemaakt op signalen van drugshandel waardoor het woon- en leefklimaat beter beschermd wordt.

Dit alles moet er aan bijdragen om de risico's die voortvloeien uit drugshandel (in de toekomst) te voorkomen en/of te beheersen. De gemeente Maastricht is bezig om haar Damoclesbeleid te hernieuwen en waar nodig, te actualiseren.

Schriftelijke vragen

DATUM
8 september 2026

Vraag 2:

Hoe evalueert uw college woningsluitingen als effectief middel voor deze doelen, en op welke wijze wordt die effectiviteit periodiek getoetst?

Antwoord 2:

Het effect van een woningsluiting is dat er minder aanloop is naar de woning en de onrust in de straat en/of wijk afneemt. In de besluitvormingsfase komt er met enige regelmaat informatie binnen dat de aanloop naar de woning niet is afgenomen. Nadat de woning onttrokken is uit het drugsircuit nemen dergelijke klachten af. Woningcorporaties zien de toegevoegde waarde van een woningsluiting. Meer dan eens wordt in een zienswijze van de woningcorporatie het belang van een woningsluiting benadrukt. Ook buurtbewoners melden met enige regelmaat dat de sluiting van een dergelijke woning een positief effect heeft op het veiligheidsgevoel in de buurt.

Op dit moment wordt er geen periodieke toets uitgevoerd ten aanzien van de effectiviteit van een woningsluiting. Dit doet niet af van de eerder benoemde positieve effecten van een woningsluiting. In geval dat er informatie binnenkomt dat de onrust in de omgeving van een woningsluiting aanhoudt, wordt hier vanuit de afdeling Openbare Orde en Veiligheid actie ondernomen. Dit kan gaan om de situatie ter plaatse te beoordelen, aanvullende maatregelen te treffen (verbroken sloten herstellen / sluitingssticker vervangen) en in dringende situaties wordt er geschakeld met de politie. Het Damoclesbeleid wordt wel meegenomen in landelijke enquêtes en/of onderzoeken.

Vraag 3:

Is uw college van mening dat het verbeteren van het woon- en leefklimaat in de wijk een doel is van haar Damoclesbeleid? Zo ja, is de doeltreffendheid van de maatregel met het oog op dat doel al eens systematisch geëvalueerd, en bent u bereid die evaluatie met de raad te delen? Zo nee, is uw college bereid een dergelijke evaluatie alsnog op te zetten?

Antwoord 3:

Het verbeteren van het woon- en leefklimaat is één van de speerpunten van het Damoclesbeleid. De afgelopen jaren ervaren inwoners meer overlast van drugsgebruik en/of drugshandel in hun wijken.¹ In de gemeente Maastricht (grensregio) is de noodzaak (en de roep vanuit de inwoners) om op te treden tegen drugsoverlast groot.

De doeltreffendheid van de maatregel wordt niet systematisch geëvalueerd. De bereidheid om een dergelijke evaluatie op te zetten is aanwezig en zal bij de actualisatie van het nieuwe beleid worden overwogen. Wel wordt er op het thema drugsoverlast gemonitord als het gaat om meldingen en/of inzicht in de cijfers van de effectief gesloten woningen (veiligheidsmonitor). Daarnaast vindt er wekelijks een overleg plaats rondom het thema drugs(overlast) waarbij gekeken wordt naar de recente cijfers van meldingen over drugsoverlast. Bij toenames wordt direct onderzocht met betrokken partners wat de oorzaak daarvan kan zijn en waar nodig wordt er ook een plan van aanpak gemaakt.

¹ <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2024/27/meer-mensen-ervaren-overlast-van-drugsgebruik-in-hun-woonbuurt>

DATUM
8 september 2026

Vraag 4:

In hoeverre acht het college, mede in het licht van het WODC-rapport en de jurisprudentielijn sinds Harderwijk, het in het Damoclesbeleid 2019 vastgelegde uitgangspunt – dat bij een eerste constatering in beginsel direct tot sluiting wordt overgegaan in plaats van tot een waarschuwing of last onder dwangsom – nog houdbaar?

Antwoord 4:

De gemeente Maastricht is een grensgemeente waar drugshandel een groot probleem is. Dit heeft een aanzuigende werking op drugstoerisme. Nadat de politie een bestuurlijke rapportage heeft ingezonden, wordt er een zorgvuldige afweging gemaakt. In ernstige gevallen zal er overgegaan worden tot sluiting van de woning, ook indien er sprake is van een eerste geval. Elke situatie wordt apart beoordeeld en indien er indicatoren zijn dat een woningsluiting onevenredig is, dan wordt afgezien van sluiting. Hierbij wordt ook de (streng) lijn in de jurisprudentie nauwlettend in de gaten gehouden. Elk besluit zal langs deze lat worden gelegd.

Vraag 5:

In hoeverre neemt de gemeente Maastricht kinderrechten en de huurrechtelijke gevolgen voor huurders mee in de afweging om een woning wel of niet te sluiten? Wij ontvangen graag een uiteenzetting van de wijze waarop artikel 3 lid 1 IVRK in deze afwegingen wordt verankerd.

Antwoord 5:

Zoals reeds volgt uit de beantwoording van vraag 4 wordt de (streng) lijn in de jurisprudentie meegewogen in elk individueel besluit. Indien er kinderen betrokken zijn bij een (dreigende) woningsluiting, dan zal dit ook in de afweging worden meegenomen. Daarnaast wordt Team Jeugd ook altijd betrokken bij deze casussen. Als een woningsluiting in dergelijke gevallen onevenredig is, dan wordt afgezien van sluiting en een minder verstrekkende maatregel opgelegd zoals een last onder dwangsom.

Vraag 6:

Is uw college bereid om – naar het voorbeeld van de gemeente Helmond, die in 2024 haar Damoclesbeleid expliciet heeft voorzien van een passage over het Verdrag inzake de Rechten van het Kind – het Maastrichtse Damoclesbeleid op dit punt te actualiseren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6:

Ja, het Damoclesbeleid wordt momenteel geactualiseerd. De ontwikkelingen in de maatschappij en jurisprudentie zullen hierin worden meegenomen.

Vraag 7:

Kan uw college aangeven in hoeveel van de Maastrichtse woningsluitingen in de afgelopen vijf jaar minderjarige kinderen in de betreffende woning woonden, en welke aanvullende voorzieningen, hulpverlening of vervangende huisvesting in die gevallen door of namens de gemeente zijn georganiseerd?

Antwoord 7:

Ja. In de jaren 2021 – 2026 zijn er in totaal 9 woningen gesloten waar kinderen bij betrokken zijn. De gemeente Maastricht spant zich tot het uiterste in om een alternatief te vinden. Dit houdt in dat er gekeken wordt of de belanghebbenden bij familie en/of vrienden terecht kunnen, er vervangende woonruimte beschikbaar is of dat zij in aanmerking komen voor maatschappelijke opvang.

DATUM
8 september 2026

Vraag8:

Kan uw college aangeven in hoeveel van de gevallen na een Maastrichtse woningsluiting het huurcontract is ontbonden door de verhuurder, en in hoeveel van die gevallen de betreffende bewoners op een zwarte lijst van een woningcorporatie zijn geplaatst? En in hoeverre voert uw college overleg met de Maastrichtse corporaties over deze huurrechtelijke gevolgen, zoals het WODC-rapport uitdrukkelijk aanbeveelt?

Antwoord 8:

Nee, het exacte aantal kunnen wij niet aangeven. Het besluit om de huurovereenkomst te ontbinden ligt bij de betreffende woningcorporatie. De gemeente Maastricht is hier geen partij in. Doorgaans is het wel gebruikelijk dat de woningcorporatie overgaat tot buitengerechtelijke ontbinding van de huurovereenkomst. In hoeveel gevallen dit ook daadwerkelijk gebeurt, zijn geen cijfers van bekend. Ook niet hoeveel bewoners er uiteindelijk op de blokkade/signaleringslijst terechtkomen. Gedurende de besluitvorming wordt er intensief contact onderhouden met de woningcorporaties. Dit ook mede in het licht om tot een zorgvuldig en evenredig besluit te komen. Het belang van de bewoners is één van de pijlers die wordt meegewogen (evenredigheid). Er wordt momenteel gewerkt aan een convenant met de woningcorporaties om zo een (nog) intensievere samenwerking te bewerkstelligen.

Vraag 9:

Deelt het college de opvatting van onze fractie dat de huidige Maastrichtse Damoclesposter, met afbeeldingen van een heroïnespuit, pillen en een cannabisblad, bijdraagt aan territoriale stigmatisering van de wijken waarin deze posters herhaaldelijk worden geplaatst? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom wordt ervoor gekozen om met deze poster te werken?

Antwoord 9:

Nee, het college deelt deze mening niet. De huidige poster is ontworpen naar het landelijk voorbeeld.² Daarnaast draagt de poster bij aan de kenbaarheid dat een woning uit het criminele drugscircuit is onttrokken. Drugshandel is een groot probleem en zorgt voor veel gevaar voor omringende woningen. Daarom is het van belang dat buurtbewoners bewust zijn van de reden waarom een woning gesloten is. Dit blijkt het beste uit de huidige poster door het afbeelden van verdovende middelen. Tot slot geldt tijdens een sluiting een verbod om de woning te betreden.

Een zichtbare poster draagt er aan toe bij dat bewoners alerter zijn om eventuele verdachte situaties rondom de gesloten woning te melden.

Vraag10:

Heeft de gemeente in de afgelopen jaren klachten, meldingen of andere signalen ontvangen over de Maastrichtse Damoclesposters, zowel van bewoners van de gesloten woning en hun naasten, als van omwonenden? Zo ja, kan uw college aangeven om hoeveel signalen het gaat en op welke wijze daarmee is omgegaan?

Antwoord 10:

Nee, de gemeente heeft geen klachten ontvangen over de Maastrichtse Damoclesposters.

² <https://hetccv.nl/themas/georganiseerde-criminaliteit-en-ondermijning/drugscriminaliteit/communicatiemiddelen-voor-de-aanpak-van-drugscriminaliteit/>

DATUM
8 september 2026

Vraag 11:

Is uw college bereid om het ontwerp van de Maastrichtse Damoclesposter te vervangen door een versie zonder verwijzing naar een overtreding van de Opiumwet, naar het voorbeeld van Heerlen en Amsterdam? Zo nee, waarom niet, en hoe verhoudt zich dat tot de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van 16 juli 2025?

Antwoord 11:

Nee. Eén van de speerpunten van het Damoclesbeleid is om de woning zichtbaar uit het criminele circuit te onttrekken. Het aanbrengen van de Damoclesposter in de huidige vorm draagt hieraan bij. De omgeving kan in één oogopslag zien dat de woning is onttrokken. Een dergelijke poster spreekt eerder tot de verbeelding dan een poster waarbij alleen in bewoordingen wordt verwezen naar een woningsluiting o.g.v. het Damoclesbeleid. De doeltreffendheid neemt hierdoor af. Veranderingen aan de Damoclesposter draagt niet bij aan de bekendheid, sterker nog de verwachting is dat deze zal afnemen. De aangehaalde uitspraak van de afdeling ziet toe op de betreffende casus en niet zozeer op de Damoclesposter.

Vraag 12:

Is uw college, gelet op het WODC-rapport van april jl., de recente jurisprudentielijn van de Afdeling bestuursrechtspraak en de Hoge Raad, en het feit dat het Maastrichtse Damoclesbeleid dateert van 2019, bereid om het gehele Damoclesbeleid te herzien en aan de raad voor te leggen? Zo ja, op welke termijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 12:

Ja, zoals reeds eerder benoemd wordt het Damoclesbeleid momenteel geactualiseerd. Het streven is om het nieuwe Damoclesbeleid in 2027 voor te leggen aan de raad.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Loco-Secretaris

M. Hendriks

De Burgemeester,

W.A.G. Hillenaar

Schriftelijke vragen